

Téma mVSJ: Usnesení ke krojům

Delegátkám a delegátům mimořádného Valného sněmu 2020 jsou předkládány i níže uvedené dva návrhy usnesení krajských sněmů, které byly původně přijaty před zrušením VSJ 2020. K oběma usnesením jsou připojena nejen zdůvodnění předkladatelů, ale i vyjádření ústředních orgánů.

Podrobnosti k návrhům usnesení Zlínského kraje k alternativním střihům krojových košilí a také Pardubického kraje k požadavku na jednotnost skautského kroje ve vztahu k různým příležitostem jsou uvedeny níže na této stránce.

Informace a odkazy k tématu

- Aktuálně platný a účinný [Krojový řád](#)
- Základní popis a grafické [vyobrazení skautského kroje](#)

Návrh usnesení a vyjádření (1. téma: "střihy krojových košil")

Návrh usnesení Zlínského kraje

Sněm Zlínského kraje navrhuje Valnému sněmu Junáka schválit následující usnesení:

Valný sněm Junáka pověřuje Náčelnictvo, aby zajistilo výrobu alternativních střihů skautských krojů, např. verzi Regular Fit či Slim Fit.

Zdůvodnění předkladatele

Pojďme trochu s dobou, nikdo z nás nevypadá stejně, můžeme nosit jakékoliv šátky, tak proč bychom nemohli nosit skautské košile, které nám padnou. Správný střih je základ, a jelikož existují střihy jak pro hubené, tak i pro plnoštíhlé, tak proč by se nemohla přizpůsobit výroba kroje nám, proč se máme my přizpůsobovat jí?

Vyjádření Výkonné rady

Na základě zadání Výkonné rady JUNshop připravil ["prototyp" košile Slim Fit](#) , kterou již nabízí v běžném prodeji a postupně doladuje.

Návrh usnesení a vyjádření (2. téma: "krojová jednotnost")

Návrh usnesení Pardubického kraje

Sněm schválil navržené usnesení sněmu okresu Ústí nad Orlicí v tomto znění:

Sněm vyšší organizační jednotky Ústí nad Orlicí považuje za důležité, aby byla nastavena jednotnost vzhledu celého kroje (nejen košile a šátku) pro jednotlivé výchovné kategorie, případně skupiny výchovných kategorií, s rozdělením na suchozemské a vodní skauty, napříč celou organizací a žádá Náčelnictvo Junáka přijmout v této věci jednoznačnou změnu krojového řádu, která by při vyjmenovaných příležitostech definovala konkrétní ústroj.

Zdůvodnění předkladatele

Okresní sněm považuje za důležité, aby byla nastavena jednotnost vzhledu celého kroje (nejen košile a šátku) pro jednotlivé výchovné kategorie, případně skupiny výchovných kategorií, s rozdělením na suchozemské a vodní skauty, napříč celou organizací. Zvláštní důraz v tomto směru klademe na slavnostní příležitosti, při kterých je kroj nošen na veřejnosti a měl by důstojně reprezentovat celé skautské hnutí. Neméně důležitým argumentem jednotnosti kroje je jednoznačná identifikace v rámci různých dětských organizací. Zároveň je třeba si uvědomit také prapůvod vzniku skautského kroje, který sloužil mimo jiné ke stírání sociálních rozdílů mezi jeho jednotlivými nositeli. Myslíme si, že zvláště v dnešní době je tato otázka opět velmi aktuální a potřebná v utváření dobrých vztahů ve skautských družinách a oddílech. Níže uvádíme několik drobných příkladů, které rozhodně k jednotnosti skautského kroje nepatří a ze skautů často dělají spíše směšné figurky pohybující se na veřejnosti:

1. V současné době není jasně stanoven vzhled kalhot/kratásů/sukně. Což vede k neuvěřitelné a často velmi nevkusné pestrosti, která z našeho pohledu, ale i z pohledu jakéhokoliv člověka s alespoň

nepatrným estetickým cítěním, není žádoucí. Kalhoty, sukně, kraťasy jsou sice doporučeny v jednobarevné tmavé barvě, ale tato formulace je velmi nešťastně sepsána. Nemělo by jít jen o doporučení a měla by být stanovena přímo konkrétní jedna nebo dvě barvy, např. hnědá a zelená. V současné době již nenastává situace, která byla běžná v devadesátých letech, kdy měla jedna konkrétní barva více odstínů než duha. Navrhujeme vypustit slovo doporučení a nahradit ho jednoznačným pojmem, který by vedl k jednotnosti skautského kroje.

2. Současný krojový řád (článek 5) a Příloha č. 1 krojového řádu (popis základní košile) si navzájem protiřečí. Základní košile je takového střihu, že rozhodně není v souladu s vkusem a etiketou nosit ji ven z kalhot. Základní košile současného střihu patří jedině do kalhot. Povolení obou variant opět vede k nejednotnosti. Odpovědnost, která je v tomto směru „hozena“ na vedoucího každé konkrétní konané akce, je nekorektní a od tvůrců takového rozhodnutí se jedná o zbavení se vlastní odpovědnosti, což není v souladu se skautskou výchovou. Stejně tak jako v předchozím případě doporučujeme sjednotit nošení skautské košile a zbavit odpovědnosti ty, kteří s tím mnohdy bojují na úrovni oddílů, středisek i VOJ.
3. U šátku je nežádoucí pestrost ještě horší. Když už bylo potřeba šátku měnit, mělo být stanoveno používat pouze novou šátkovou řadu a nikoliv dovolovat používat současné, případně i zcela vlastní. Jak chceme určovat v jednotlivém středisku či oddíle barevnou kombinaci šátků? Direktivně? Hlasováním? Budeme se snažit mít hezčí šátky než oddíl ze sousedství? Pomyslel vůbec někdo na tuto stránku lidské povahy, která vede k nezdravé soutěživosti až závisti? Myslíme si, že nám skautům se vyhne? A kdo s ní bude nakonec nejvíce bojovat? Samozřejmě jednotliví vůdci oddílů. Tímto bodem byla překročena i ta poslední hranice, která v rámci krojového řádu dělala skauta skautem. A argument, že každé dítě, které má na krku nějaký šátek, je vlastně skaut, nám v budoucnu v očích veřejnosti velice ublíží.

Vyjádření Náčelnictva

Touto problematikou se Náčelnictvo za posledních deset let zabývalo opakovaně, po diskuzích na půdě Náčelnictva i po diskusích v hnutí jsme došli k názoru, že hlavní součástí kroje bude jen košile/tričko a šátek.

Přikláníme se k vyjádření Výkonné rady a uvítáme další zapojení do diskuse ze strany Pardubického kraje na půdě Náčelnictva.

Vyjádření Výkonné rady

Výkonná rada s předloženým usnesením nesouhlasí.

Na rozdíl od kolébky skautingu v anglosaském světě, kde se zachovala tradice školních uniforem, je u nás nařizovaná uniformita vnímaná spíše negativně. Během 30 let svobodného skautování se organizace a její vnitřní kultura rozvinula a změnila. Absorbovala jak historické impulsy, tak změny ve společnosti.

Proti zavedení plné uniformity vystupují i další, praktické důvody - ekonomická náročnost a to jak pro organizaci, tak zvláště pro rodiče skautů a skautek. Výrazně by vzrostlo ekonomické zatížení rodičů dětí z rodin s více sourozenci, nebo dětí do sociálně slabších rodin. Zamezilo by jim to zažívat dobrodružství skautingu společně v oddílech. Navíc myšlenka použití skautského kroje k stírání sociálních rozdílů by znamenala, že téměř všechna skautská činnost by musela probíhat jen v kroji, což se ale zcela míjí s realitou dnešních oddílů. Navíc dnes nic nebrání tomu, aby se tam, kde k tomu tradice a zvyklosti vedou, oddíly v rámci střediska dohodly na plné ústroji tak, jak navrhuje usnesení. Plošné zavedení povinnosti plné ústroje by bylo prakticky nevymahatelné.

Zdůvodnění usnesení hovoří také o „přehození“ odpovědnosti na vedoucí akcí. Věříme, že dnešní skautští vedoucí preferují možnost volby před přísným nastavením stejných pravidel pro všechny bez rozdílu. Schopnost se rozhodovat a být odpovědný je dle Výkonné rady plně v souladu s cíli skautské výchovy a posláním Junáka – českého skauta.

Pro slavnostní a významné příležitosti, např. čestné strážce, Výkonná rada zpracovala metodiku [Doporučení pro skautské čestné strážce](#) a uvítá, pokud se jednotky touto metodikou nechají vést.

Dnešní organizace je pestrá, oddíly mají různé tradice, nucené sjednocení předpisem by bylo vnímáno nemístný nátlak a omezení. Cílem je dnes to, aby kroj sjednocoval, identifikoval se skautingem a aby děti a mladí lidé nosili rádi a byli na něj hrdí.

